

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩІЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВництва та архітектури»**

КАФЕДРА _____ економічної теорії та права
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з навчально-виховної роботи
Галина ЄВСЄВА

2024 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія економічного аналізу

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма «Підприємницька діяльність»

(назва освітньої програми)

освітній ступінь бакалавр

(назва освітнього ступеня)

форма навчання денна

(денна, заочна, вечірня)

розробник Шевцова Світлана Анатоліївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економічний аналіз є важливим елементом в системі управління виробництвом, основою розробки науково обґрунтованих управлінських рішень та інструментом контролю за їх виконанням. В курсі «Теорія економічного аналізу» розглядаються теоретичні основи сучасного економічного аналізу, його метод і методологія, організація інформаційного забезпечення, формуються вміння використовувати як економіко-логічні (традиційні), так і сучасні економіко-математичні методи і моделі для вивчення економіки підприємства.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			III	IV
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3		90
Аудиторні заняття, у т.ч:	30			30
лекції	16			16
лабораторні роботи	-			-
практичні заняття	14			14
Самостійна робота, у т.ч:	60			60
підготовка до аудиторних занять	30			30
підготовка до контрольних заходів	12			12
виконання курсового проекту або роботи	-			-
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	18			18
підготовка до екзамену				
Форма підсумкового контролю				залік

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: формування у студентів системи знань, необхідних для дослідження економіки підприємств виробничої та невиробничої сфери, об'єктивної оцінки і прогнозу їх господарської діяльності; теоретична і практична підготовка з наукових основ економічного аналізу, його методу та методології; формування вмінь використання економіко-логічних та економіко-математичних методів і моделей.

Завдання дисципліни: вивчення наукових основ і принципів економічного аналізу; використання методів економічного аналізу для вивчення виробничо-фінансової діяльності підприємств; визначення шляхів підвищення ефективності господарювання; використання результатів аналізу для прийняття обґрунтованих економічних рішень.

Пререквізити дисципліни: «Математика для економістів», «Політекономія», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Національна економіка».

Постреквізити дисципліни: «Основи бізнесу», «Фінанси», «Формування бізнес-моделей підприємницької діяльності».

Компетентності: **ЗК1.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. **СК2.** Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур. **СК7.** Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

Заплановані результати навчання. **РН1.** Використовувати базові знання з підприємницької діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях. **РН5.** Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємницької діяльності. **РН12.** Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур. **РН17.** Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

Методи навчання

- словесні: лекція (вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу; оглядові лекції з використанням опорного конспекту; лекції дискусії;
- практичні (практична робота, ділові ігри, вирішення задач та ін.);
- наочні (ілюстрація, спостереження, демонстрація)

Форми навчання: фронтальні, колективні, індивідуальні, аудиторні, позааудиторні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади економічного аналізу					
Наукові основи економічного аналізу. Зміст, предмет та завдання економічного аналізу.	14	2	2		10
Метод і методика економічного аналізу.	16	4	2		10
Економіко-логічні (традиційні) методи та прийоми економічного аналізу.	16	2	4		10
Разом за змістовим модулем 1	46	8	8		30
Змістовий модуль 2. Економіко-логічні та економіко-математичні методи економічного аналізу					
Економіко-математичні методи та моделі в економічному аналізі.	16	4	2		10
Інформаційне забезпечення та організація	14	2	2		10

економічного аналізу . Види економічного аналізу та основи їх класифікації.					
Система комплексного економічного аналізу і пошук резервів виробництва.	14	2	2		10
Разом за змістовим модулем 2	44	8	6		30
Усього годин	90	16	14		60

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Наукові основи економічного аналізу. Зміст, предмет та завдання економічного аналізу.	2
2,3	Метод і методика економічного аналізу.	4
4	Економіко-логічні (традиційні) методи та прийоми економічного аналізу.	2
5,6	Економіко-математичні методи та моделі в економічному аналізі.	4
7	Інформаційне забезпечення та організація економічного аналізу . Види економічного аналізу та основи їх класифікації.	2
8	Система комплексного економічного аналізу і пошук резервів виробництва.	2
ВСЬОГО:		16

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Наукові основи економічного аналізу. Зміст, предмет та завдання економічного аналізу.	2
2	Метод і методика економічного аналізу.	2
3,4	Економіко-логічні (традиційні) методи та прийоми економічного аналізу.	4
5	Економіко-математичні методи та моделі в економічному аналізі.	2
6	Інформаційне забезпечення та організація економічного аналізу . Види економічного аналізу та основи їх класифікації.	2
7	Система комплексного економічного аналізу і пошук резервів виробництва.	2
ВСЬОГО:		14

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
	Підготовка до аудиторних занять	30
	Підготовка до контрольних заходів	12
	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:	18
	Система показників при вивченні економічних явищ і процесів	4
	Сучасні автоматизовані інформаційні системи та їх використання в економічному аналізі й управлінні	4
	Основи аналізу показників виробничо-фінансової діяльності	6

	підприємства	
	Системний підхід до аналізу господарської діяльності.	4
	ВСЬОГО:	60

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Використовуються такі методи контролю: письмовий (виконання індивідуальних завдань, виконання контрольної роботи поточного контролю), тестовий, практична перевірка, а також методи самоконтролю і самооцінки.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ

З окремих змістових модулів:

З дисципліни передбачено 2 змістові модулі. Кожен змістовий модуль оцінюється за допомогою письмової контрольної роботи. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент, виконуючи кожну контрольну роботу, становить – 100 балів. Структура контрольних робіт однакова для кожного змістового модулю і складається з 3-х типів завдань: теоретичне питання (максимальна кількість балів – 30), 5 тестів (максимальна кількість балів – 20), 2-х задач (максимальна кількість балів – 50).

Теоретичне питання оцінюється у:

- 30 балів, якщо студент у повному обсязі розкрив питання за структурою та його змістом. При цьому виклав матеріал логічно, послідовно, продемонстрував вміння робити узагальнення, висновки;
- 20-29 балів, якщо студент дав змістовну, логічно послідовну правильну відповідь, але окремі пункти відповіді не повністю розкриті або мають непринципові помилки.
- 10-19 балів, якщо студент розкрив суть питання, але у відповіді допущені неправильні тлумачення процесів чи явищ.
- 1-9 балів, якщо студент визначає окремі фрагменти питання, у відповіді допущені грубі помилки (відповідь не обґрунтовано на належному рівні);
- 0 балів, якщо питання зовсім не розкрито або студент неправильно зрозумів його суть і дає відповідь, яка не стосується цього питання.

Кожна правильна відповідь на тестове завдання оцінюється у 4 бали, неправильна – 0 балів. Всього 5 тестів.

Кожна задача оцінюється у :

- 25 балів, якщо задача розв'язана повністю та зроблені відповідні висновки;
- 15-24 балів, якщо студент написав формули, за якими розв'язується задача, показав послідовність необхідних обчислень, але допустив незначну помилку у розрахунках чи не зробив висновки.
- 6-14 балів – якщо студент написав формули, за якими розв'язується задача, але допустив помилки у розрахунках та не зробив висновки.
- 1-5 балів – студент розв'язував задачу, але не встиг зробити розрахунки за наявності формул.
- 0 балів, якщо студент не правильно визначив формули та хід розв'язання задачі.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як середня арифметична змістового модуля 1 та змістового модуля 2.

11. ПОЛІТИКА КУРСУ

Нарахування балів у випадку несвоєчасного виконання завдань

Якщо студент не з'явився на контрольних заході, його результат оцінюється нулем балів.

За несвоєчасне виконання завдання змістового модулю без поважних причин його результат оцінюється на 10 балів нижче від приведеного в критерії оцінювання. Поважними

причинами є хвороба, відрядження на наукову конференцію, доноурство та виконання державних обов'язків.

Порядок зарахування пропущених занять

Студенти самостійно вивчають матеріал, готують конспект за темою пропущеної лекції та захищають у відведений викладачем час.

Пропущені практичні заняття студенти відпрацьовують на консультаціях у визначений викладачем час. Відпрацьовані заняття зараховуються за результатами бесіди з викладачем за пропущеними темами на консультаціях.

Дотримання академічної добросесності здобувачами освіти передбачає:

самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю; посилання на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей; недопустимість підробки підписів викладачів у залікових книжках, відомостях тощо; заборону використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалки, мікрона вушники, телефони, планшети тощо).

За порушення принципів академічної добросесності здобувачі освіти притягаються до відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, тощо); повторне проходження навчального курсу; відрахування із навчального закладу.

Поведінка в аудиторії.

Студенти повинні дотримуватися правил поведінки на заняттях згідно зі статутом академії (неприпустимість пропусків, запізнень, обов'язкового відключення телефонів та ін..)

Брати активну участь на заняттях у засвоєнні необхідного мінімуму навчальної роботи та знань.

У випадку надзвичайних ситуацій (епідемії, пандемії, стихійного лиха, введення надзвичайного стану і т.п.) студенти повинні беззаперечно виконувати правила поведінки, які приведені в інструкціях для ситуацій, що настутили.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Андреєва Г. І. Економічний аналіз: навч.-метод. посіб. / Г.І. Андреєва. – К.: Знання, 2008.– 263 с.
2. Івахненко, В. М. Теорія економічного аналізу: навч. посіб. /В.М. Івахненко. – К.: КНЕУ, 2006.– 232 с.
3. Купалова, Г. І. Теорія економічного аналізу: навч. посіб. / Г. І. Купалова. – К.: Знання, 2008. – 639 с.
4. Мних Є. В. Економічний аналіз діяльності підприємства : підруч. /Є.В. Мних. – К.: Знання, 2011. – 630 с.
5. Організація і методика економічного аналізу: Навчальний посібник / Г.І. Андреєва, В.А. Андреєва. – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2009. – 353 с.
6. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. посіб. /Г.В. Савицька. – 3-те вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2007.– 668 с.
7. Теорія економічного аналізу : навч. посіб. / Є. К. Бабець, М. І. Горлов, С. О. Жуков, В. П. Стасюк ; МОН України. – К. : ВД Професіонал, 2007. – 384 с.
8. Чебан, Т. М. Теорія економічного аналізу : Навч. посіб. / Т. М. Чебан, Т. А. Калінська, І. О. Дмитрієнко ; За ред. А.Є.Труша; МОН України, Херсонський держ. техн. ун-т. — К. : Центр навч. літ, 2003. – 214 с.
9. Чигринська, О. С. Теорія економічного аналізу [Текст] : навчальний посібник для студентів вузів / О. С. Чигринська, Т. М. Власюк ; Київський національний університет технології та дизайну. - К. : Центр навчальної літератури, 2006. - 232 с.

Допоміжна

1. Економічний аналіз: підруч. / З. С Мошенський, О. В. Олійник; відп. ред Ф. Ф. Бутинець. – 2-ге вид., доповн. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2007. – 704 с.

2. Багров, В.П Економічний аналіз: навч. посіб. / В.П. Багров, Багров. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 160с.
3. Булатів А.С. Економічний аналіз діяльності підприємств: навч. посіб. / А.С. Булатів. - К.: Знання, 2007. – 408 с.
4. Грабовецький Б.Є. Економічний аналіз: Навчальний посібник / Б.Є. Грабовецький. - К.: Центр учебової літератури, 2009. – 256 с.
5. Івахненко В. М. Курс економічного аналізу: Навч.-метод. посіб. Для самост. вивч. дисц. / В.М. Івахненко, М.І. Горбаток. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. - К.: КНЕУ, 2005. - 302 с.
6. Кармазін, В. А. Економічний аналіз: практикум / В. А. Кармазін, О.М. Савицька. – К.: Знання, 2007. – 255 с.
7. Кіндрацька, Г. І. Економічний аналіз: підруч. / Г. І., Кіндрацька, М. С. Білик, А. Г. Загородній; за ред. проф. А. Г. Загороднього. – К.: Знання, 2008. – 487 с.
8. Мельник В. М. Основи економічного аналізу. навч. посіб. / В.М. Мельник. – К.: Кондор, 2009 – 128 с.
9. Мочаліна, З.М. Економічний аналіз (модульний варіант) / З.М. Мочаліна, В.Т. Плакіда, А.Є. Ачкасов. - Харків: ХНАМГ, 2007 – 408 с.
10. Попович П.Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: підручник / П.Я. Попович. - 3-те вид., перероб. і доп. - К.: Знання, 2008. - 630 с.
11. Приймак, В. І. Математичні методи економічного аналізу: навч. посіб. / В І Приймак. – К.: Центр учебової літератури, 2009. – 296 с.
12. Прокопенко, І. Ф. Методика і методологія економічного аналізу: навч. посіб. / І. Ф. Прокопенко, В. І. Ганін. – К.: Центр навчальної літератури, 2008. – 430 с.
13. Серединська В. М. Теорія економічного аналізу: Підручник / В.М. Серединська, О.М. Загородня, Р.В. Федорович. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2002. – 324 с.
14. Шеремет, О. О. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / О. О. Шеремет. – МОН України, НУХТ. – К.: Міленіум, 2011. – 196 с.

13. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mnfin.gov.ua>.
3. Спеціалізований інформаційно-аналітичний ресурс для бухгалтерів, аудиторів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukr.buhgalter.com.ua>.
4. Спеціалізований інформаційно-аналітичний ресурс для бухгалтерів, аудиторів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.buhgalter911.com>.
7. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuu.gov.ua>.
8. Віртуальний читальний зал/ Кафедри / Кафедра економічної теорії та права/ Теорія економічного аналізу:<https://pgasa365.sharepoint.com/sites/elibrary/Shared%20Documents/Forms/AllItems.aspx?id=%2Fsites%2Felibrary%2FShared%20Documents%2F%D0%9A%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B8%2F%D0%9A%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B0%20%D0%95%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D1%82%D0%B5%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%97%20%D1%82%D0%B0%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B0&viewid=fd845af6-2dda-4d0a-8f8b-dbfd1a0bb90c>

Розробник _____

(Світлана ШЕВЦОВА)

Гарант освітньої програми _____

(Кира СПІРІДОНОВА)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
економічної теорії і права

Протокол від «30» червня 2021 року № 9